

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. minister Vijlbrief
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum	16 juli 2026
Ons kenmerk	
Pagina	1 van 4
Betreft	Consultatiereactie Besluit toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen

Geachte minister Vijlbrief,

Met deze brief maakt de Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de openbare consultatie van het Ontwerpbesluit toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen (hierna: het Ontwerpbesluit). Middels het voorliggende ontwerpbesluit wordt nader invulling gegeven aan de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen en de gelijke aanpassingen met spreiden bij een flexibele premieovereenkomst en flexibele premieregeling.

De AFM benadrukt met deze consultatiereactie het belang van deze minimale wettelijke informatievereisten en geeft enkele belangrijke aandachtspunten mee. Deze aandachtspunten zien op de informatie over de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen en gelijke aanpassingen direct na pensioneren. De AFM licht dit hieronder nader toe.

Informatie over vrijwillige voortzetting nabestaandenpensioen

De uitloopdekking en vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen zijn geïntroduceerd om (schrijnende) situaties waarin geen sprake is van dekking te voorkomen. Wanneer in een pensioenovereenkomst nabestaandenpensioen is geregeld dan heeft een deelnemer tijdens zijn dienstverband risicodekking en ontvangen zijn nabestaanden als hij overlijdt een pensioenuitkering. Wanneer het dienstverband eindigt dan loopt de dekking van het nabestaandenpensioen in beginsel, afhankelijk van de door sociale partners gemaakte keuze, gedurende 3 of 6 maanden door. Wanneer sprake is van een werkloosheidswet- of ziektewetuitkering loopt de dekking langer door. Aansluitend op deze uitloopdekking kan een deelnemer die dat wenst, en aan een aantal voorwaarden voldoet, de dekking tegen betaling uit zijn eigen pensioenvermogen voortzetten.

Tijdigheid van informatie

Om de keuze voor vrijwillige voortzetting te kunnen maken is het belangrijk dat een deelnemer tijdig wordt geïnformeerd. De AFM ziet enkele uitdagingen bij de tijdige verstrekking van informatie over de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen.

Datum 16 juli 2026

Ons kenmerk

Pagina 2 van 4

Voor de volgende situaties vraagt zij in het bijzonder uw aandacht.

- *Wanneer de uitlooperperiode – van drie of zes maanden – volledig wordt doorlopen.*
Indien een stopbrief pas wordt verzonden vlak voor het verstrijken van de uitlooperperiode, zal de deelnemer onvoldoende tijd hebben om een keuze te maken voordat de dekking eindigt. Pensioenuitvoerders zullen er zorg voor moeten dragen dat de informatie over de keuzes ten aanzien van de vrijwillige voortzetting de deelnemer eerder, ruim voor het eindigen van de uitloopdekking, bereikt.
- *Als de deelnemer tijdens de uitlooperperiode een nieuw dienstverband aangaat.*
Ook in dit geval heeft de deelnemer het recht om te kiezen voor vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen, maar is het in een extreem geval zelfs denkbaar dat de uitlooperperiode slechts één dag duurt. In dat geval is het voor een pensioenuitvoerder in de praktijk nagenoeg onmogelijk om de keuze tijdig voor te leggen. Indien de deelnemer zou komen te overlijden voordat aan hem de keuze is voorgelegd of voordat hij de keuze heeft gemaakt, kan dit tot schrijnende situaties leiden.

De twee voornoemde situaties – het geheel of gedeeltelijk doorlopen van de uitlooperperiode – zijn ook van toepassing in gevallen dat een deelnemer direct aansluitend aan het einde van deelname een werkloosheidsuitkering of een uitkering op grond van de Ziektewet ontvangt of een combinatie daarvan.

Pensioenuitvoerders zullen de deelnemer tijdig moeten informeren over de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen. Deelnemers dienen in staat te worden gesteld de keuze voor vrijwillige voortzetting te maken. Dat kan bijvoorbeeld in de stopbrief. In de toezichtpraktijk ziet de AFM dat er pensioenuitvoerders zijn die om moverende redenen de stopbrief niet direct na uitdiensttreding verstrekken. De AFM wijst erop dat pensioenuitvoerders dienen te borgen dat aan deelnemers tijdig de keuze wordt voorgelegd, ook in situaties waarin de stopbrief pas wordt verzonden na het moment van verstrijken van de uitloopdekking of de aanmeldtermijn. De AFM verzoekt de wetgever dat te verduidelijken in het besluit. Daarnaast acht de AFM het, gezien de mogelijke gevolgen voor een deelnemer en zijn nabestaanden, wenselijk dat een deelnemer minimaal één herinnering ontvangt voor het verstrijken van de mogelijkheid om voor vrijwillige voortzetting te kiezen.

Schrijnende situaties

Er zullen echter onvermijdelijk situaties voorkomen dat de uitloopdekking geëindigd is, dat de gewezen deelnemer nog geen keuze heeft kunnen maken voor vrijwillige voortzetting en op dat moment overlijdt. Bijvoorbeeld in de situatie dat hij/zij nog geen informatie heeft ontvangen hierover. Het is van cruciaal belang dat in geval van tussentijds overlijden de nabestaanden van deze gewezen deelnemer niet tussen wal en schip vallen. De wet en het besluit bevatten geen regeling voor deze situaties. De AFM vindt het belangrijk dat hiervoor een oplossing wordt gevonden. In dat kader moedigen wij het initiatief uit de sector aan dat er voor deze situaties een coulanceregeling wordt opgesteld, die een onderdeel van deze oplossing kan zijn. De AFM merkt hierover op dat een dergelijke coulanceregeling alleen afdoende is wanneer daadwerkelijk alle schrijnende situaties voor nabestaanden worden voorkomen.

Datum 16 juli 2026

Ons kenmerk

Pagina 3 van 4

Hoogte van het nabestaandenpensioen

Zoals ook in de Nota van Toelichting wordt toegelicht moet een pensioenuitvoerder in de startinformatie de belangrijkste kenmerken van de regeling aan nieuwe deelnemers verstrekken. Onderdeel daarvan is dat in deze informatie duidelijk wordt opgenomen of er al dan niet nabestaandenpensioen is. In het nieuwe pensioenstelsel is het nabestaandenpensioen voor pensioendatum enkel nog mogelijk op risicobasis. Belangrijkste kenmerk hiervan is de hoogte van de dekking. Uit onderzoek van de AFM blijkt dat het verschil in hoogte (percentage en grondslag) van de dekking significant verschilt per regeling.¹

De impact van de hoogte van het nabestaandenpensioen is groot. Bij het enkel noemen dat de pensioenregeling nabestaandenpensioen bevat, kan – als sprake is van een laag dekkingspercentage – bij een deelnemer onterecht de verwachting worden gewekt dat zijn nabestaanden verzorgd achterblijven in geval van zijn overlijden. De AFM verzoekt daarom in het besluit of in de nota van toelichting te verduidelijken dat naast of er een nabestaandenpensioen is ook de hoogte van het nabestaandenpensioen in de startinformatie als bedoeld in artikel 21 Pw opgenomen moet worden. Concreet bedoelt de AFM hiermee zowel het dekkingspercentage als de grondslag. De AFM acht dit van essentieel belang om teleurstelling, onrealistische verwachtingen en schrijnende situaties te voorkomen. Deelnemers moeten inzicht kunnen krijgen in dit belangrijke onderdeel van de regeling en waar nodig worden aangezet tot actie. Namelijk nagaan of dit voldoende is of dat het nodig is iets aanvullends (binnen of buiten de pensioenregeling) te regelen voor zijn nabestaanden.

Gelijke aanpassingen direct na pensioneren

In de flexibele premiereregeling is het mogelijk dat pensioendeelnemers keuzes maken ten aanzien van bijvoorbeeld het moment van pensionering, een vaste stijging of daling van hun pensioenuitkering of de beleggingsvrijheid als bedoeld in artikel 52a Pw. Wanneer een deelnemer dergelijke keuzes maakt, is het volgens de AFM niet voorstelbaar dat beleggingsrendementen collectief gespreid kunnen worden. Uw ministerie heeft inmiddels aan de AFM bevestigd dat een pensioenuitvoerder die in de flexibele premiereregeling individuele beleggingskeuzes in de uitkeringsfase aanbiedt, niet tevens gebruik kan maken van gelijke aanpassingen met spreiding. De AFM adviseert u in de toelichting te expliciteren hoe het spreidingsmechanisme zich verhoudt tot individuele keuzes in de uitkeringsfase.

In algemene zin merkt de AFM verder op dat het voorgestelde mechanisme van spreiden en de informatie daarover voor een deelnemer complex zal zijn om te begrijpen, ook omdat de impact van de hoogte van deze spreidingen afhankelijk is van andere factoren, zoals de hoogte van de eventuele risicodelingsreserve. Dat neemt niet weg dat de informatie van groot belang is voor de deelnemer, omdat die op grond van deze informatie onder andere een inschatting kan maken van de hoogte van zijn of haar toekomstige pensioen dat elk jaar wordt herrekend. Zij verzoekt SZW daarom om periodiek te evalueren of wettelijke informatie-eisen voor een deelnemer duidelijk en evenwichtig zijn, en waar nodig aanpassingen te doen.

¹ Zie [Sector in beeld pensioenen 2026](#).

Datum 16 juli 2026
Ons kenmerk
Pagina 4 van 4

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten